

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **B. M.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje**, se sídlem Moravská 780/4, Jeseník, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 9. 9. 2019, č. j. 72 A 30/2019 – 19,

t a k t o :

- I. Usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 9. 9. 2019, č. j. 72 A 30/2019 – 19, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Ladislava Barty **se určují** částkou 3400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti (30) dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 10. 7. 2019, č. j. KRPM-82291-11/ČJ-2019-140022-J, byl žalobce zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody. Uvedené rozhodnutí bylo žalobci předáno téhož dne.

[2] Dne 12. 8. 2019 podal žalobce u Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci proti rozhodnutí žalované blanketní žalobu (předanou k poštovní přepravě dne 9. 8. 2019)

spojenou s návrhem na ustanovení zástupce pro dané řízení. Usnesením ze dne 13. 8. 2019, č. j. 72 A 30/2019 – 15, krajský soud ustanovil žalobci zástupce, Mgr. Ladislava Bártu, advokáta, a zároveň žalobce vyzval k doplnění podané žaloby ve lhůtě jednoho dne od právní moci uvedeného usnesení. Délku lhůty odůvodnil krajský soud odkazem na § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 71 odst. 2 a § 35 odst. 9 s. ř. s. (správně již v době rozhodování krajského soudu měl být uveden § 35 odst. 10 s. ř. s. – pozn. NSS), tedy skutečností, že blanketní žaloba byla podána poslední den zákonné třicetidenní lhůty a bylo ji tak třeba v rámci této lhůty také doplnit o žalobní body, přičemž po dobu od podání návrhu na ustanovení zástupce do právní moci rozhodnutí krajského soudu o tomto návrhu tato lhůta neběžela.

[3] Následně krajský soud usnesením ze dne 9. 9. 2019, č. j. 72 A 30/2019 – 19, žalobu dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl. Konstatoval, že ačkoli výzva k odstranění vad žaloby byla zástupci žalobce doručena dne 13. 8. 2019 a žalobci dne 23. 8. 2019, ve stanovené lhůtě nebyly vady tohoto podání odstraněny.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[4] Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby kasační stížnost, v níž uvádí důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy namítá nezákonnost usnesení krajského soudu o odmítnutí návrhu.

[5] Stěžovatel v první řadě upozorňuje na to, že žaloba stěžovatele neobsahovala žádný žalobní bod, tudíž nelze hovořit o nesplnění podmínek řízení ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nýbrž o absenci zvláštní náležitosti žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Z této skutečnosti pak podle stěžovatele vyplývá mimo jiné to, že lhůtu k doplnění žaloby neobsahující žádný projednatelný žalobní bod nelze stanovit libovolně, nýbrž se jedná o lhůtu respektující zákonnou úpravu lhůty k podání samotné žaloby.

[6] V tomto ohledu krajský soud podle stěžovatele sice správně vyšel z § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle něhož musí být žaloba podána do 30 dnů od doručení napadeného rozhodnutí, ovšem již nesprávně nereflektoval větu třetí § 35 odst. 9 (správně odst. 10 – pozn. NSS) s. ř. s., podle níž požádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení. Lhůta pro doplnění žaloby tak v žádném případě nemohla skončit před nabytím právní moci usnesení krajského soudu ze dne 13. 8. 2019, č. j. 72 A 30/2019 – 15, o ustanovení zástupce.

[7] Toto usnesení ovšem nebylo stěžovateli podle jeho názoru krajským soudem doručováno v souladu s § 42 odst. 1 s. ř. s., ačkoliv se stěžovatel v době podání kasační stížnosti dosud nacházel na adrese, kterou v podané žalobě uvedl, tj. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, Vyšní Lhoty 234, 739 51. Datum doručení tohoto rozhodnutí stěžovateli, které je uvedeno v napadeném usnesení o odmítnutí žaloby (23. 8. 2019), podle stěžovatele patrně reaguje na způsob doručování podle § 50 odst. 2 o. s. ř., jenž ovšem nebyl na místě, neboť jednak stěžovateli patrně vůbec nebylo usnesení

pokračování

zasíláno prostřednictvím držitele poštovní licence, jednak s ohledem na stěžovatelovo zajištění nedává nejmenší smysl to, že by byly naplněny podmínky § 50 odst. 1 o. s. ř.

[8] Stěžovatel má tedy za to, že před nabytím právní moci usnesení o ustanovení zástupce, jež je závislé na řádném doručení rozhodnutí stěžovateli, tak nebylo v žádném případě možné žalobu odmítnout pro neuplatnění alespoň jednoho projednatelného žalobního bodu již s ohledem na to, že dosud neuplynula lhůta pro doplnění samotné žaloby.

[9] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti pouze informovala o průběhu zajištění stěžovatele.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[11] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného usnesení v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[12] Na úvod Nejvyšší správní soud předesílá, že předmětná kasační stížnost směřuje proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby. Takovou kasační stížnost lze opřít pouze o důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS, všechna zde citovaná konečná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz). Pod tyto důvody lze podřadit i případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 6 As 4/2004 - 53).

[13] Jelikož kasační stížnost nesměřuje proti meritornímu rozhodnutí krajského soudu, nemůže se ani Nejvyšší správní soud zabývat věcí samou, tedy zákonností zajištění stěžovatele. Předmětem posouzení Nejvyššího správního soudu v daném řízení je toliko otázka, zda krajský soud postupoval v souladu se zákonem, když žalobu stěžovatele odmítl z toho důvodu, že nebyla v soudem stanovené lhůtě doplněna o žalobní body.

[14] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že uplatnění alespoň jednoho projednatelného žalobního bodu nepředstavuje podmínku řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], ale zvláštní náležitost žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) uvedeného zákona. Absence takovéto náležitosti se odstraňuje postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s. a její neodstranění v příslušné lhůtě má tedy vést k odmítnutí žaloby dle tohoto ustanovení, nikoliv dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (viz rozsudek rozšířeného senátu

Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 – 31, publ. pod č. 3733/2018 Sb. NSS). Tato nepřesnost v odůvodnění napadeného usnesení krajského soudu však nemůže mít sama o sobě vliv na zákonnost jeho výroku o odmítnutí žaloby, není tady ani důvodem zrušení tohoto usnesení.

[15] Nejvyšší správní soud však musí přisvědčit stěžovateli i v tom ohledu, že usnesení krajského soudu o ustanovení zástupce nebylo stěžovateli řádně doručeno a nenabýlo tudíž právní moci, takže jednodenní lhůta pro doplnění žaloby, kterou krajský soud v souladu s § 35 odst. 10 s. ř. s. stanovil právě od právní moci usnesení o ustanovení zástupce, nemohla dosud uplynout.

[16] Ze spisu krajského soudu vyplývá, že krajský soud toto usnesení doručoval dle § 50 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s. na adresu uvedenou stěžovatelem v žalobě, tedy do Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, Vyšní Lhoty 234, 739 51, a to prostřednictvím držitele poštovní licence. Z obálky založené ve spise rovněž vyplývá, že doručování prováděl doručovatel M. S., který dne 14. 8. 2019 na obálce potvrdil, že zásilku nebylo možné vložit do schránky, neboť adresát nemá schránku, a že se tedy zásilka vrací krajskému soudu, který ji přijal zpět dne 15. 8. 2019. Zda bylo, či nebylo možné zanechat na místě alespoň oznámení o tom, že bude zásilka vyvěšena na úřední desce soudu a že se považuje za doručenu desátým dnem po vyvěšení, doručovatel na obálce nevyznačil, nicméně v každém případě toto oznámení na místě nezanechal a vrátil ho společně s celou zásilkou krajskému soudu. Krajský soud ani nečekal na vrácení doručované zásilky, aby následně postupoval dle § 50 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s., a již dne 13. 8. 2019 vyvěsil doručované usnesení na úřední desku soudu. Vycházel tedy z toho, že toto usnesení bylo doručeno stěžovateli desátým dnem po vyvěšení, tedy 23. 8. 2019, a na rozhodnutí vyznačil doložku právní moci s tímto datem.

[17] Pokud by krajský soud takto doručoval na soukromou adresu, kterou by stěžovatel uvedl v žalobě, nebylo by možné jeho postupu nic vytknout, až na to, že měl v každém případě vyčkat na vrácení nedoručené zásilky a teprve po té doručované rozhodnutí vyvěsit na úřední desku soudu (bylo by také vhodnější doručovat předmětné rozhodnutí stěžovateli nikoliv v obálce typu III., ale do vlastních rukou, tedy obálkou typu I., byť to zákon pro tento případ výslovně nevyžaduje).

[18] Nejen z tvrzení stěžovatele, ale i ze správního spisu však skutečně vyplývá, že stěžovatel byl v době doručování dané písemnosti stále umístěn v Zařízení pro zajištění cizinců ve Vyšních Lhotách. Ačkoli bylo totiž stěžovatelovo zajištění za účelem správního vyhoštění dne 23. 7. 2019 ukončeno, jak uvedla rovněž žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti, stalo se tak z důvodu uvedeného v § 127 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, tedy proto, že Ministerstvo vnitřních věcí vzhledem k tomu, že stěžovatel podal v zařízení pro zajištění cizinců dne 15. 7. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany, rozhodnutím ze dne 16. 7. 2019, č. j. OAM-370/LE-VL17-VL16-PS-2019, stěžovatele zajistilo dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, přičemž doba zajištění byla stanovena až do 3. 11. 2019. Rovněž výpis z databáze „Azyl“, který si obstaral Nejvyšší správní soud, potvrzuje, že stěžovatel pobýval nepřetržitě v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty od 15. 7. 2019 až do uplynutí doby jeho zajištění dle zákona o azylu dne 3. 11. 2019.

pokračování

[19] Za těchto okolností, kdy byl stěžovatel umístěn v daném zařízení pro zajištění cizinců a byl omezen na svobodě, takže nemohl doručení uvedené zásilky nijak ovlivnit, nelze akceptovat, že mu tato zásilka nebyla předána a byla naopak vrácena krajskému soudu, aniž by se o ní stěžovatel dozvěděl s tím, že stěžovatel v tomto zařízení „nemá schránku“. Aniž by Nejvyšší správní soud spekuloval o tom, zda byl uvedený postup, s nímž se Nejvyšší správní soud nesetkává poprvé, výsledkem selhání držitele poštovní licence, tedy České pošty, nebo Správy uprchlických zařízení MV, případně obou, nemůže jít v žádném případě k tíži stěžovateli. Za těchto okolností nebyl krajský soud oprávněn postupovat podle § 50 odst. 2 o. s. ř. a vycházet z toho, že usnesení bylo stěžovateli doručeno desátým dnem od jeho vyvěšení na úřední desce.

[20] Byť i tak měl právní zástupce stěžovatele, jemuž bylo usnesení krajského soudu doručeno do jeho datové schránky již dne 13. 8. 2019, dostatek času k tomu, aby žalobu doplnil, nezbyvá Nejvyššímu správnímu soudu, než na základě výše uvedených skutečností konstatovat, že jednodenní lhůta pro doplnění žaloby dosud vůbec nezačala běžet a nemohlo tedy pro její marné uplynutí dojít k odmítnutí žaloby. Napadené usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby tedy nemůže obstát.

IV.

Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadené usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[23] Podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí zástupci stěžovatele, který byl soudem ustanoven k ochraně práv stěžovatele, hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Je pravdou, že advokát Mgr. Ladislav Bárta, který podal jménem stěžovatele kasační stížnost, byl krajským soudem ustanoven právě usnesením ze dne 13. 8. 2019, č. j. 72 A 30/2019 – 15, které dle výše uvedených závěrů Nejvyššího správního soudu dosud nenabývalo právní moci, neboť nebylo řádně doručeno stěžovateli. Na straně druhé toto rozhodnutí bylo doručeno Mgr. Ladislavu Bártovi, takže Nejvyšší správní soud vycházel z toho, že zmiňovaný advokát byl za daných okolností oprávněn podat ve prospěch stěžovatele kasační stížnost a jednat jeho jménem v řízení o kasační stížnosti, jinak by totiž nebylo možné žádným způsobem zajistit ochranu práv stěžovatele.

[24] Zástupce stěžovatele, advokát Mgr. Ladislav Bárta, provedl v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, a to písemné podání ve věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), kterým byla kasační stížnost. Zástupci stěžovatele náleží za tento úkon právní služby odměna ve výši 3100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu. Zástupci rovněž dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu náleží paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za provedení úkon, celkem tedy 3400 Kč. Tato

částka bude zástupci stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 4. června 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu